

NOTAT

OPPDRAG	K202 Eidsberg fengsel tilleggfunksjoner	DOKUMENTKODE	218053-RIBfy-NOT-002
EMNE	Bygningsfysiske premisser - Påbygg bibliotek	TILGJENGELIGHET	Konfidensielt
OPPDRAGSGIVER	Skanska Norge AS	OPPDRAGSLEDER	Svein Kyllingstad
KONTAKTPERSON	Ole-Jakob Sørsdal	SAKSBEHANDLER	Jürgen Kiedaisch
KOPI	Marius Sortland Myklebust	ANSVARLIG ENHET	2163 Stavanger Bygningsforvaltning og bygn.fysikk

SAMMENDRAG

Dette notatet oppsummerer premisser og inndata for bygningsfysikk og energi, slik at påbygget til fritidsbygg kan tilfredsstillte gitte energikrav.

1 Innledning

Det skal etableres et påbygg over eksisterende treningsrom i fritidsbygget i Eidsberg fengsel. Påbygget skal inneholde bibliotek.

Dette notatet oppsummerer premisser for prosjektering av nye konstruksjoner mtp. bygningsfysikk, spesielt energibruk, som skal legges til grunn for prosjektet for å tilfredsstillte prosjektkrav og tekniske forskrifter til Plan- og Bygningsloven (TEK 10). Notatet er utarbeidet med den hensikt å kunne gi grunnlag for prising av arbeid rundt påbygget.

2 Energikrav

Påbygget må oppfylle følgende prosjekt- og/eller myndighetskrav ift. energi:

- TEK 10, kapittel 14

2.1 TEK 10

Fra 01.01.2016 gjelder nye energiregler i TEK10. I denne revisjonen stilles krav til energieffektivitet, som skal dokumenteres ved beregning av netto energibehov (energiramme). I forskriften stilles det dessuten krav til minstenivå til bl.a. bygningsdelenes U-verdier.

Herunder opplistes de relevante kravene ift. utforming av bygget for dette prosjektet.

2.1.1 Energieffektivitet (§ 14-2)

Krav til energieffektivitet (§ 14-2) tilfredsstilltes ved at totalt netto energibehov («energiramme») ikke overstiges for den gitte bygningskategorien, jf. Tabell 1.

REV.	DATO	BESKRIVELSE	UTARBEIDET AV	KONTROLLERT AV	GODKJENT AV
0	18.01.2017	Sendt oppdragsgiver	JUK	SVK	JUK

Bygningsfysiske premisser

Tabell 1. Kravsnivå for energieffektivitet i TEK 10.

Bygningskategori	Totalt netto energibehov (§14-2)
Kulturbygning ¹	130 kWh per m ² (oppvarmet BRA)

2.1.2 Minimumskrav til energieffektivitet (§ 14-3)

Minstekrav for de enkelte bygningsdeler skal oppfylles, jf. Tabell 2.

Tabell 2: Minimumskrav TEK10, §14-3

Bygningsdel	Minstekrav (§14-3)
U-verdi yttervegg	$\leq 0,22 \text{ W/m}^2\text{K}$
U-verdi tak	$\leq 0,18 \text{ W/m}^2\text{K}$
U-verdi gulv mot grunn og mot det fri	$\leq 0,18 \text{ W/m}^2\text{K}$
U-verdi vinduer/dører	$\leq 1,2 \text{ W/m}^2\text{K}$
Lufttetthet (antall luftvekslinger pr. time ved 50 Pa trykkforskjell)	$\leq 1,5 \text{ h}^{-1}$

I tillegg skal rør, utstyr og kanaler som er knyttet til bygningens varmesystem isoleres for å hindre unødig varmetap.

3 Inndata og resultat

3.1 Inndata

Det er beregnet hvilke verdier man trenger for å oppfylle energikrav. Det bemerkes at man – ved siden av oppfylling av minstekrav nevnt i Tabell 2 – er stort sett fritt hvilke tiltak man velger. Det betyr at mer isolasjon et sted kan kompensere for mindre/dårligere verdier andre steder, for eksempel ventilasjonsanlegg. Det anbefales derfor å gjennomføre en ny beregning i prosjekteringsfasen når man har mer detaljert grunnlag.

Det er antatt at det benyttes et nytt ventilasjonsaggregat. Dersom eksisterende anlegg kan og skal benyttes, vil sannsynligvis både varmegjenvinningsgrad og SFP-faktor være en del dårligere, noe som igjen fører til behov for kompenserende tiltak. Eksempelvis kan dette være mer isolasjon og/eller bedre lekkasjetall.

Se tabellene for inndata som fører til oppnådd energikrav.

¹ Bygningskategori er noe uklart. Det er i beregningene valgt å regne påbygget som et kulturbygg pga. brukstid og internlast. Det bemerkes at valg av bygningskategori har en viss betydning for energikrav. Bygningskategorien bør derfor vurderes på nytt i prosjekteringsfasen.

Bygningsfysiske premisser

Tabell 3. Bygningstekniske inndata (U-verdier)

Bygningsdel og konstruksjon	Prosjektet U-verdi	Kommentar
Yttervegg: Bindingsverkvegg med 250 mm isolasjon	0,19 W/m ² K	U-verdi beregnes etter byggforsklad 471.401, tabell 42 med isolasjon med λ -verdi på 0,035 W/mK; L'' = 5,5; 36 mm stendere
Yttertak/himling mot kaldt loft: <i>Skråtak:</i> Skråtak med sperrer med ca. 350 mm isolasjon <i>Himling mot kaldt loft:</i> Tretak med kaldt loft og takstoler med 300 mm isolasjon	0,13 W/m ² K 0,13 W/m ² K	U-verdi beregnes etter byggforsklad 471.013, tabell 32 med isolasjon med λ -verdi på 0,035 W/mK U-verdi beregnes etter byggforsklad 471.013, tabell 22 med isolasjon med λ -verdi på 0,037 W/mK og undergurt-/bjelkedimensjon 48 x 148 mm
Gulv:		Vender mot oppvarmet rom (treningsrom) og krever derfor ingen isolasjon
Vinduer/dører: Vinduer Dører	1,0 W/m ² K 1,2 W/m ² K	Premiss Premiss

Tabell 4. Bygningstekniske inndata (generelt)

	Verdier	Kommentar
Solfaktor glass	0,45	Premiss
Solskjerming	0,05 / 0,40	Vinduer på solbelastete fasader får utvendig solskjerming (nordøst- og sørøst-fasade)
Lekkasjetall	1,0 oms/h, (N50)	Premiss
Normalisert kuldebroverdi	0,05 W/m ² K	NS 3031 – bæresystem av tre

Tabell 5: Inndata for ventilasjonsanlegg

Ventilasjon	Inndata	Kommentar
Virkningsgrad varmegjenvinner	80 %	Premiss
Luftmengder	10 m ³ /m ² h (i driftstid) 2 m ³ /m ² h (utenfor driftstid)	Antas CAV (faste luftmengder) Utenfor driftstid: Minste tillatte luftmengder iht. NS3031
SFP – faktor	2,0 kW/(m ³ /s) (i driftstid)	Premiss
Tilluftstemperatur	19 °C	NS3031, tabell A.3

3.2 Resultat

Med nevnte verdier tilfredsstillers påbygget energikrav, som vist i Figur 1. Det er ikke mye margin i beregningsresultatene. Det bør derfor gjennomføres en ny beregning i prosjekteringsfasen.

Energiramme (§14-2 (1), samlet netto energibehov)	
Beskrivelse	Verdi
1a Beregnet energibehov romoppvarming	47,9 kWh/m ²
1b Beregnet energibehov ventilasjonsvarme (varmebatterier)	15,4 kWh/m ²
2 Beregnet energibehov varmtvann (tappevann)	10,0 kWh/m ²
3a Beregnet energibehov vifter	20,9 kWh/m ²
3b Beregnet energibehov pumper	1,2 kWh/m ²
4 Beregnet energibehov belysning	23,0 kWh/m ²
5 Beregnet energibehov teknisk utstyr	2,9 kWh/m ²
6a Beregnet energibehov romkjøling	0,0 kWh/m ²
6b Beregnet energibehov ventilasjonskjøling (kjølebatterier)	7,8 kWh/m ²
Totalt beregnet energibehov	129,0 kWh/m ²
Forskriftskrav netto energibehov	130,0 kWh/m ²

Figur 1: Resultat evaluering påbygget (Kilde: SIMIEN)